

TY M. BOLLINGER

Visa

TIESA

apie

VĖŽĮ

KĄ REIKIA ŽINOTI
APIE VĖŽIO ISTORIJA, GYDYMĄ IR PROFILAKTIKĄ

T U R I N Y S

Pratarmė	13
Įžanga	17

1 DALIS

MEDICINOS ISTORIJA IR VĖŽIO POLITIKA	21
1. Hipokratas, Jenneris ir Pasteuras: medicinos pradžia	23
2. Flexnerio ataskaita: kaip naftininkai perėmė medicinos verslą	39
3. Mums dumia akis	66
4. Priverstiniai skiepai? Priverstinė chemoterapija? Gydymas per prievartą	81

2 DALIS

VĖŽIO DIAGNOZĖ, APTIKIMAS, PRIEŽASTYS IR PREVENCIJA	97
5. Vėžio pagrindai ir statistika	99
6. Vėžio priežastys... Ar vėžys yra genetiškai paveldimas?	113
7. Ankstyvieji vėžio tyrimai: kaip tirtis ir kaip geriau nesitirti	131
8. Kaip išvengti vėžio	148

3 DALIS

SĖKMINGO GYDYMO METODIKOS	167
9. Vaistažoliniai preparatai, detoksikacija ir dieta	169

10. Garsai, šviesa, elektra, dažniai ir karštis	202
11. Biooksidacinės terapijos	222
12. Vėžio gydymas virusais ir eteriniais aliejais	239
13. Fermentų ir metabolinės bei mitochondrijų terapijos	256
Baigiamasis žodis	277
Išnašos	279
Padėka	299
Apie autorių	301

P R A T A R M Ė

Ty'us Bollingeris yra misionierius. Jo įstabi žinia, kad vėžys dar nereiškia mirties nuosprendžio ir kad bet kas, nors ir kur būtų, gali aktyvinti stebuklingas Dievo duotąsias paties organizmo gydomąsias galias, suteikia vilčių milijonams pasaulio žmonių.

Tema, kaip vėžį įveikti sveikos gyvensenos principais, mano šeimai buvo labai aktuali visais laikais.

Prieš gerą šimtmetį carui užsimojus išnaikinti žydus, mano prosenelis Moshė pabėgo nuo Rusijos kariuomenės ir imigravo į Jungtines Amerikos Valstijas (čia vardą pakeitė į Maxą). Iš Rusijos pabėgo ir į Staten Ailandą atvyko, kaip stovi. Čia Maxas kažkaip sugebėjo tapti dantų techniku ir net atidaryti savo dantų technikos laboratoriją Bruklina.

Jam šlifuojant dantų protezų liejinius, oras būdavo tirštas nuo dulkių. Jos liūdavo į gerklę, todėl, norėdamas ją praskalauti, Maxas gerdavo gaiviuosius gazuotus gėrimus. Kasdien jų išgerdavo kokias aštuonias skardines. Ilgainiui pradėjo skūstis, kad jam labai skauda skrandį ir ėda rėmuo, paskui išsivystė gastritas, dar vėliau – skrandžio opos. Atsiradus simptomų, jis ir toliau gerdavo tuos gėrimus. Opoms pradėjus kraujuoti, Maxas nuvyko į ligoninę, kurioje jam atliko visą krūvą tyrimų ir diagnozavo skrandžio vėžį.

Gydytojai nieko negalėjo pasiūlyti, bet mano prosenelis kažkaip sužinojo apie vokiečių gydytoją Maxą Gersoną, gydžiusį vėžį unikalia dieta. Gersonas buvo įkūręs natūraliosios medicinos kliniką Niujorko valstijoje esančiame Haid Parke – vos pusantros valandos kelio nuo Niujorko, kuriame gyveno Maxas. Prosenelis vos kelis mėnesiukus pasilaikė Gersono gydymo metodikos ir išsigydė vėžį.

Mano senelis tapo dantų gydytoju, o tėvas – gydytoju natūropatu ir chiropraktiku. Aš augau namuose, kur buvo laikomasi sveikos gyvensenos principų. Vieną gražią dieną man diagnozavo **neišgydomą** Crohno ligą, o kai 69 tradicinės ir natūraliosios medicinos specialistai neįstengė padėti, suvokiau, kad mano pašaukimas yra mokyti savo likimo draugus, kaip įveikti ligą. Sveikatą atgavau tik sutikęs žmogų, pamokiusį mane maitintis pagal Bibliją – natūraliu maistu, kuris ir pasiteisino istoriškai, ir buvo patvirtintas mokslo.

Įveikęs savo ligas, susidomėjau sveika gyvensena: ėmiausi studijuoti sporto, natūropatinę mediciną ir mitybos mokslus; rašyti straipsnius sveikatos ir sveikatinimo temomis; įkūriau ne vieną mitybos kompaniją. Jau mano karjeros pradžioje močiutei Rose'ai buvo diagnozuotas išsivėjęs vėžys, o naviką išoperavus toliau gydytis ji atsisakė ir kreipėsi į mane. Jos prognozės buvo tokios prastos, kad būgštavau, jog mano artėjančiose vestuvėse močiutė jau nebedalyvaus.

Ėmiausi ieškoti svarbių natūralių elementų jos imuninei sistemai sustiprinti. Raginau močiutę Rose'ą gerti šviežiai spaustas sultis ir valgyti fermentuotus maisto produktus bei imtis detoksikuoti organizmą. Prigalvojau receptų iš medicininių grybų, probiotikų ir fermentuotų maisto produktų, ir ji kasdien juos valgė. Po kelių mėnesių vėžio nebeliko. Likusį gyvenimą močiutė nugyveno sveika ir energinga.

2008 m. su tuo bjauryste vėžiu susidūriau pats – man įtarė išvaržą, o po korekcinės operacijos pasirodė, kad ten piktybinis auglys. Tolesniems tyrimams parodžius, kad sergu agresyvios formos metastazavusiu vėžiu ir, jei radikaliai nesigydysiu, man beliko gyventi vos keli mėnesiai, ėmiausi veiksmų. Šventai tikėjau į savo gydytoją Viešpatį Dievą, susidariau agresyvią mitybos ir detoksikacijos programą ir tapau daugiau nei nugalėtoju. Štai jau aštuoneri metai, kaip gydytojas atšaukė mano „mirties

nuosprendį“, o aš toliau tęsiu savo kryžiaus žygį, skleisdamas pasauliui viltį ir mokydamas žmones sveikai gyventi.

Buvau Ty'ų Bollingerį sutikęs ir anksčiau, bet tik dalyvaudamas jo revoliucinio dokumentinio filmo kūrime turėjau progos ilgiau pasibūti su šiuo sveikatos karžygiu. Nuo to laiko su Ty'umi esu praleidęs ne vieną valandą, ir su kiekvienu apsilankymu man vis labiau aiškėjo, kad tas žmogus yra tikras misionierius.

Knyga *Visa tiesa apie vėžį* yra fenomenalus vadovas visiems, kurie nori perprasti naujausias metodikas, kaip pagerinti savo mitybą ir kartu apvalyti organizmą nuo toksinų, – norint įveikti vėžį, būtina daryti ir viena, ir kita. Knygą tiesiog privalo perskaityti visi, kurie nori išvengti vėžio ar jį įveikti.

Visa tiesa apie vėžį atvers jums akis, kaip galima stiprinti savo imuninę sistemą, slopinti uždegimus, ir padės jums kovoti už savo sveikatą bei gyvybę. Ši knyga yra kelrodis, kaip sustiprinti sveikatą ir geriau gyventi. Jei jūs pats ar jūsų artimasis kovoja su tuo bjaurybe vėžiu, *Visa tiesa apie vėžį* apginkluos jus svarbia sveikatai informacija, o svarbiausia – suteiks vilties.

Jei jūs pats ar jūsų mylimas žmogus kaunasi su vėžiu, jei ši liga persekioja jūsų giminę, o jūs norite užsitikrinti sveiką ateitį, labai rekomenduoju atidžiai išsinagrinėti šioje revoliucinėje knygoje apžvelgiamus natūralius gydymo būdus.

Tai gali išsaugoti jūsų sveikatą ir gyvybę.

Jordanas Rubinas,
knygos *Planet Heal Thyself* („Planeta, išsigydyk!“) autorius
Ancient Nutrition steigėjas

I Ž A N G A

Prieš šimtą metų vėžį diagnozuodavo tik vienam iš 80 amerikiečių. Anot Pasaulio sveikatos organizacijos, šiandien šią diagnozę išgirsta kas antras vyras ir kas trečia moteris.¹

Vėžys palietė daugybę šeimų – ne išimtis ir maniškė. Nuo 1995 m., kai susituokėme su Charlene, mudu abu praradome krūvą brangių žmonių. Pirmąją kregždę tapo mano tėtis Grahamas Bollingeris. 1996 m. liepos 1 d. jam diagnozavo skrandžio vėžį, o jau po 25 dienų, liepos 25 d., tėtis mirė. Jam tebuvo 52 metai. Per kitus aštuonerius metus per vėžį ir netikusius jo gydymo būdus netekau abiejų senelių, vienos močiutės, pusbrolio, dėdės, o galiausiai ir savo brangiosios mamos Jerry'ės Bollinger-Taylor.

Savo „vėžio kelionę“ pradėjau likus kelioms savaitėms iki tėvo mirties. Ėjau į bibliotekas skaityti knygų ir žurnalų, nes 1996 m. internetas dar nebuvo taip plačiai paplitęs. Galiausiai informacijos ėmiau ieškoti medicininiuose leidiniuose, tokiuose kaip *PubMed*, *The National Library of Medicine* ir kituose rimtuose šaltiniuose. Pradėjau kalbėtis su vėžininkais, kurie veiksmingai gydėsi vėžį natūraliais metodais.

Manoji vėžio kelionė tęsiasi iki dabar. Per porą pastarųjų metų sveikatos priežiūros klausimais tikrąja šio žodžio prasme apke-liavau pasaulį nuo Šiaurės Amerikos iki Australijos. Susitikau ir kalbėjausi ir su gydytojais, ir su pacientais, vis klausinėjau apie jų pasaulio krašte taikomas gydymo metodikas. Tie interviu, pokalbiai ir atradimai sudėti į šią knygą.

Per pastaruosius 20 metų tūkstančius valandų praleidau tyrinėdamas šį klausimą, o mano atradimai pribloškė mane patį. Sužinojau ne tik tai, kad daugybė alternatyvių vėžio gydymo būdų yra neįtikėtinai veiksmingi, kad tūkstančių tūkstančiai

tariamai beviltiškų vėžininkų įstabiai pasveiko, – sužinojau ir tai, kad medicinos pramonė tokius gydymo būdus bandė užgniaužti, kaip ji persekiojo drąsius ir novatoriškus tuos gydymo būdus sukūrusius individualistus. Susipažinau su vėžio politika ir farmacijos kompanijų godumu. Sužinojau apie karą tarp oficialių ir alternatyvių vėžio gydymo būdų šalininkų. Man liūdna: jei alternatyvūs vėžio gydymo būdai būtų buvę prieinami, mano Tėtis su Mama veikiausiai šiandien dar būtų gyvi.

Sužinojau ir dar vieną įdomų dalyką – alternatyvūs vėžio gydymo būdai yra kur kas daugiau nei tik nueiti į vietinę sveiko maisto krautuvėlę ir nusipirkti kelis buteliukus vitaminų bei mineralų. Tie būdai dar ir kaip paremti mokslu! Specifiniai kai kurių metodikų vėžio naikinimo mechanizmai tiesiog verčia iš koto, o krūvą alternatyvių vėžio gydymo būdų sukūrė Nobelio premijos laureatai.

Knygą sudaro trys dalys. Pirmoje dalyje padedami pamatai likusiai knygos daliai. Čia susipažinsite su medicinos istorija ir vėžio gydymo politika. Informacija apie vėžio diagnostiką ir priežastis rasite antroje dalyje, o trečioje gilinamasi į tam tikras pasiteisinusias vėžio gydymo metodikas; visi trečios dalies skyriai baigiasi praktiškais apibendrinimais, pavadintais „Ką reikia žinoti“. Jei jums diagnozuotas vėžys, tai geriausia atsiversti trečiąją dalį ir susipažinti su tomis metodikomis.

Biblijoje, Ozėjo 4:6, parašyta: „Mano tauta žūsta dėl pažinimo stokos!“ Keliaudamas po šalį ir skaitydamas paskaitas apie vėžį vis matau, kad dauguma žmonių žino apie „įprastinius vėžio gydymo būdus“ (tokius kaip chemoterapija ir radioterapija), bet tik mažai kas žino, kad, pasirodo, esama ir kitokių, „natūralių būdų“. Knygos tikslas yra supažindinti su tais natūraliais būdais ir suteikti apie juos žinių – nesiekiu jūsų įtikinėti ar perkalbėti. Aš už tai, kad žmonės patys spręstų, kaip gydytis; bet kaip dorai

apsispręsti, jei atskleidžiamos ne visos kortos? Rinktis įmanoma tik žinant visus galimus variantus.

Knyga skiriama ir medikams, ir paprastiesiems žmonėms. Vėžininkams ir ne vėžininkams. Ši knyga ypač aktuali tiems vėžininkams, kuriems jau buvo taikytas įprastinis gydymas (pvz., chemoterapija), nes dauguma aprašytų gydymo būdų gali būti kombinuojami su įprastiniais ir sustiprinti pastarųjų poveikį. Yra daugybė gerų gydytojų, atvirų integruotam vėžio gydymui, – jei tik norite taip gydytis, siūlau susirasti tokį specialistą, kuris padėtų jums susidaryti integruoto gydymo planą.

Daug kas neturi nei pinigų, nei laiko pirkti ir skaityti kalnus prirašytų knygų: nei apie medicininius, finansinius ir politinius aspektais narstomą vėžį, nei apie veiksmingas natūralias ir integruotas jo gydymo metodikas. Noriu tikėti, kad ši knyga taps aiškiu ir išsamiu informacijos šaltiniu.

Tenoriu, kad kitoms šeimoms netektų tiek prarasti, kaip maniškei. Todėl ir parašiau šią knygą. Myliu žmones, todėl savo gyvenimą ir skyriau skleisti pasauliui tiesą apie vėžį. Tai mano gyvenimo misija.

Nepamirškite, kad vėžys – tai dar ne mirties nuosprendis. Vilties visada yra.

Smagaus skaitymo!

– Ty'us

1 DALIS

MEDICINOS
ISTORIJA IR

VĖŽIO
POLITIKA

1 SKYRIUS

Hipokratas, Jenneris ir Pasteuras: medicinos pradžia

„Žmogaus organizme yra kraujo, gleivių, geltonosios ir juodosios tulžies; iš jų kūnas susideda, per juos jaučia skausmą ar būna sveikas.“

Šis lakoniškas visame pasaulyje Vakarų medicinos tėvu laikomo garsaus graikų gydytojo Hipokrato iš Koso (460 – apie 370 pr. m. e.) kredo tapo šiuolaikinės medicinos vystymosi ašimi. Taip žmogaus sveikata vertinama iš organizmo kaip visumos, o ne atskirų dalių rinkinio pozicijos; iš čia kilo ir vėžio profilaktikai bei gydymui tokia svarbi holistinio gydymo samprata.¹

Dažnas nežino, tačiau iki Hipokrato medicina buvo tiesiog visokių tradicijų, prietarų ir magijos kratinys – taip gydyti kritinėje situacijoje atsidūrusių savo vaikų tikriausiai nenorėtumėte. Žmonės ligas klaidingai laikė kažkokia dievų bausme, manė praktiškai tegalį tik melstis ir tikėtis geriausio. Tokių veiksmų kaip mityba, higiena ar gyvensena žmonės nė iš tolo nesiejo su sveikata, ir tik labai mažai kas (jei tokių buvo apskritai) bandė ligas gydyti tikrai mediciniais būdais.

Sveikatos prasme tai buvo tikri Laukiniai Vakarai, viskas pasikeitė tik pasirodžius Hipokratui. Per jį dabar ir turime medicinos mokslus baigusius gydytojus, kurie gydo remdamiesi ne

liaudies išmintimi, o svariais klinikinių bandymų ir racionalaus stebėjimo rezultatais paremtais moksliniais principais. Kitaip tariant, šiandien ligas gydome pagal tam tikrą nustatytą *tvarką*, kurios pradininku ir laikomas Hipokratas.

Hipokratas įnešė nepaprastai teigiamą indėlį į šiuolaikinę mediciną, padėdamas struktūruoti ir standartizuoti medicinos praktiką. Deja, netrukus pamatysite, kad ši istorija nesibaigia it pasaka, kurioje visi gyveno ilgai ir laimingai. Pašalinės jėgos ilgainiui iškrapė Hipokrato mintis ir pavertė mediciną pelno darymo mašina, besistengiančia ne gydyti ligą, o ją valdyti.

Kai drauge leisimės tyrinėti medicinos istorijos ir kaip dramatiškai ji pasikeitė nuo klasikinių antikos laikų, atkreipkite dėmesį, kaip stumiant naująją politiką nuolat kis ligos ir sveikatos samprata. Tai yra svarbu, norint suprasti, kaip atsidūrėme ten, kur šiandien esame, ir kodėl yra gyvybiškai svarbu kuo skubiausiai keisti kursą.

Geometrija, gamta ir klinikinė medicina: Hipokrato požiūris

Prieš imdamiesi nagrinėti „čia ir dabar“, atidžiau pažiūrėkime, nuo ko viskas prasidėjo. Hipokrato medicinos filosofija paremta geometrine Pitagoro teoremos koncepcija: stataus trikampio statinių kvadratų suma yra lygi įžambinės kvadratui. Gamtoje ši koncepcija taikoma keturiems mūsų suvokiamą fizinių pasaulį sudarantiems elementams: vandeniui, žemei, vėjui ir ugniai.

Medicinos srityje Hipokratas savo gydymo filosofiją grindė koncepcija, analogiška „gamtinės“ Pitagoro teoremos variantui. Jis darė prielaidą, kad žmogaus kūną sudaro keturi unikalūs skysčiai arba „humorai“: kraujas, gleivės, geltonoji ir juodoji tulžis; kad žmogus būtų sveikas, jie turi būti balansuoti tarpusavyje.

Dar Hipokratas manė, kad žmogaus sveikatą veikia keturios pradinės sąlygos: šaltis, karštis, sausumas ir drėgmė.

Hipokrato teigimu, žmogaus sveikata priklauso nuo harmoningos šių atskirų, tačiau tarpusavyje susijusių dalių pusiausvyros, kurių nė viena negali deramai veikti be kitų. Šiandien toks požiūris vadinamas „holistine medicina“, filosofija, kai gydomas visas ligonis, o ne pavieniai ligos simptomai. Gal tada Hipokrato gydymo metodai ir atrodė pamišėliški, tačiau daug jų medicina naudoja dar ir šiandien.

Tokie terminai kaip *simptomai* ar net ir *diagnozė* kilo iš Hipokrato medicinos, kuri iš esmės ir buvo *klinikinės* medicinos užuomazgos. Hipokratas traktavo mediciną kaip meną, o menininku laikė gamtą. Jo galva, gydytojo darbas tėra padėti gamtai sutvarkyti ir išgydyti kūną, o pacientas turi dirbti drauge su gydytoju, kad įgalintų ją tai padaryti.

Pats Hipokratas tai labai gražiai ir paprastai nusakė taip: „[Gydymo] menas susideda iš trijų dalykų – ligos, paciento ir gydytojo. Gydytojas yra meno tarnas, o pacientas turi drauge su gydytoju įveikti ligą.“²

Įstabų Hipokrato palikimą vainikavo jo nemirtingas etikos kodeksas, kuris ir šiandien medicinoje aukštai vertinamas kaip Hipokrato priesaika. Ji teigia, kad gydytojas privalo visomis išgalėmis kuo geriausiai gydyti ligonį, saugoti pacientų privatumą, perduoti medicinos žinias ateinančioms kartoms, o svarbiausia – *nepakenkti* savo gydomiems žmonėms.³

Gilios ankstyvos Hipokrato medicininės įžvalgos gyvuos dar ilgai ir po jo mirties, jas pripažins daugybė jo pasekėjų, įskaitant ir Asklepiadą iš Bitinijos (apie 124–40 m. pr. m. e). Šis ne toks garsus graikų gydytojas laikomas šiandieninės molekulinės medicinos pradininku, o savo darbą nuveikė remdamasis platesne Hipokrato sukurtąja klinikine baze.⁴

Užuojauta, gerumas ir molekulės: Asklepiado filosofija

Nors Asklepiadas ir nepritarė daugeliui Hipokrato postulatų, tokių kaip keturi pagrindiniai elementai, keturi pagrindiniai kūno skysčiai ar kad gydo pati gamta, jo gydymo filosofija smelkte persmelkta Hipokrato principais. Hipokrato priesaikos „nepakenkti“ dalį Asklepiadas iškėlė į naują lygmenį, teigdamas, kad gydymas turi būti orientuotas į pacientą ir natūralistinis.

Anot rašytinių istorinių šaltinių, Asklepiadas buvo vienas iš pirmųjų gydytojų, gydžiusių vaistažolėmis, šviesos terapija, masažu ir mankšta. Daugiau apie šiuos būdus paaiškinsiu vėliau. Jis pirmasis atskyrė ūminius susirgimus nuo lėtinių, o ligas, kaip rašoma knygoje apie jo gyvenimą pavadinimu *Precepts* („Priesakai“), gydė vadovaudamasis Hipokrato darbų leitmotyvais – užuojauta, rūpesčiu ir geranoriškumu.

Asklepiado laikais didžiulę įtaką darė Epikūro filosofijos mokykla, todėl jis taip ir akcentavo, kad gydomi pacientai turi jaustis mylimi ir laimingi. Tai paaiškina, kodėl jam buvo nepriimtina Hipokrato iškeltoji geradarės gamtos hipotezė ir kodėl jis laikėsi aktyvesnės pozicijos, – pagal Hipokrato meno analogiją Asklepiadas menininku laikė ne gamtą, o gydytoją.

Nors po Asklepiado mirties jo vardas ir buvo primirštas, gydytojo palikimas išliko įvairiuose jo mokinių darbuose, įskaitant ir knygą *De Re Medica*. Tą garsų medicinos veikalą parašė Titas Aufidijus iš Sicilijos. Nuo pat pirmojo leidimo iki XIX a. darbas buvo labai vertinamas, nors kartkartėmis jį ir nugrūsdavo į stalčių dėl kokių nors vieno ar kito meto filosofinių ar religinių įsitikinimų.

Daug Asklepiado sukurtų teorijų, įskaitant ir atominę ligos teoriją, nepraranda svarbos ir šiuolaikinės medicinos ligos sam-

pratoje. Veikiausiai pats Asklepiadas to niekada nebūtų pripažinęs, bet tam tikra prasme jis mediciną vertino labai panašiai kaip ir Hipokratas: abu laikė, jog į žmogaus sveikatą ir gydymą reikia žiūrėti *holistiškai*.

Atėnų medicinos mokyklos universiteto genetikas, biologas ir tyrėjas dr. Christosas Yapijakis viską gražiai apibendrina 2009 m. darbe, išleistame Tarptautiniame eksperimentinės ir klinikinės patofiziologijos ir vaistų tyrimų leidinyje (*International Journal of Experimental and Clinical Pathophysiology and Drug Research*):

„Didysis Hipokratas iš Koso padėjo esminius medicinos praktikos ir etikos pagrindus. Šaunusis Asklepiadas iš Bitinijos patobulino medicinos meną realistiškesniais ir humaniškesniais būdais, kurie tik neseniai buvo deramai įvertinti. Metas Asklepiadą už jo indėlį pripažinti molekulinės medicinos tėvu ir kaip gydytoją pradininką pastatyti greta pelnytai klinikinės medicinos tėvu pripažįstamo Hipokrato.“⁵

Imunologija ir mikrobu baimė

Net ir po savo mirties apie 370 m. pr. m. e. Hipokratas išliko gyvas savo palikimu, jo etinės ir moralinės vertybės visame pasaulyje tapo pagrindine medicinos praktikos sudedamąja dalimi. Amerikos medikų asociacijos (*American Medical Association – AMA*) Medikų etikos kodeksas iš esmės paremtas Hipokrato iškeltomis idėjomis, įskaitant įsipareigojimą „nepakenkti“ pacientams, paisyti jų saugumo ir privatumo.⁶

Deja, ilgainiui pagrindinės Hipokrato ligų filosofijos nuostatos išnyks, jas pakeis naujos teorijos, įskaitant ir idėją, kad ligas sukelia mikrobai ir mikroorganizmai. Ši ligų kilmės filosofija – vadinamoji „mikrobu teorija“ – paremta idėja, kad ligą „pasigauname“, kai į organizmą patenka ir prisidaugina tam